

สัปดาห์ที่ 13
หน่วยที่ 6
เรื่อง
วัฏจักรดีเซล

**แผนการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นสมรรถนะอาชีพ
และบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
/ ผล 5 มิติ / นโยบาย 3 D และ 11 ดี 11 เก่ง**

รหัสวิชา 3101-2002

วิชา งานสันดาปภายใน

หน่วยที่ 6

ชื่อหน่วย วัฏจักรดีเซล

ชื่อเรื่อง

จำนวน3 ชั่วโมง

6.3 กระบวนการ 3-4 กระบวนการขยายตัวแบบอะเดียมาติกตามกฎ $PV^k = C$ ของวัฏจักรดีเซล

6.4 กระบวนการ 4-1 กระบวนการปล่อยหรือคายความร้อนออกในช่วงปริมาตรคงที่ของวัฏจักรดีเซล

1. สาระสำคัญ

1. เป็นการขยายตัวแบบอะเดียมาติกตามกฎ $PV^k = C$ ความดันลดลงจาก P_3 มาเป็น P_4 อุณหภูมิลดลงจาก T_3 มาเป็น T_4 ปริมาตรเพิ่มขึ้นจาก V_3 ไปเป็น V_4 เอนโทรปีคงที่เท่าเดิม $S_3 = S_4$
2. เป็นการปล่อยหรือคายความร้อนออกในช่วงปริมาตรคงที่ที่ปริมาตรคงที่เท่าเดิมที่ $V_4 = V_1$ ความดันลดลงจาก P_4 มาเป็น P_1 อุณหภูมิลดลงจาก T_4 มาเป็น T_1 เอนโทรปีลดลงจาก S_4 มาเป็น S_1

2. สมรรถนะประจำหน่วยการเรียนรู้

1. อธิบายความหมายกระบวนการขยายตัวแบบอะเดียมาติกของวัฏจักรดีเซลได้อย่างถูกต้อง
2. คำนวณหาความร้อนที่ป้อนเข้าระบบของวัฏจักรดีเซลได้อย่างถูกต้อง
3. คำนวณหาความดันสูงสุดของวัฏจักรดีเซลได้อย่างถูกต้อง
4. คำนวณหาอุณหภูมิของวัฏจักรดีเซลได้อย่างถูกต้อง
5. อธิบายความหมายของกระบวนการปล่อยหรือคายความร้อนออกในช่วงปริมาตรคงที่ได้อย่างถูกต้อง
6. คำนวณหาความร้อนที่คายออกจากระบบของวัฏจักรดีเซลได้อย่างถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 จุดประสงค์ทั่วไป

1. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายกระบวนการขยายตัวแบบอะเดียมาติกได้อย่างถูกต้อง
2. นักเรียนสามารถคำนวณหาความร้อนที่ป้อนเข้าระบบของวัฏจักรดีเซลได้อย่างถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถหาคำนวณหาความดันสูงสุดของวัฏจักรดีเซลได้อย่างถูกต้อง
4. นักเรียนสามารถคำนวณหาอุณหภูมิของวัฏจักรดีเซลได้อย่างถูกต้อง
5. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของกระบวนการปล่อยหรือคายความร้อนออกในช่วงปริมาตรคงที่ได้อย่างถูกต้อง

3.2 จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สามารถคำนวณหาความร้อนที่ป้อนเข้าระบบของวัฏจักรดีเซลได้อย่างถูกต้อง
2. สามารถคำนวณหาความดันสูงสุดของวัฏจักรดีเซลได้อย่างถูกต้อง
3. สามารถคำนวณหาอุณหภูมิของวัฏจักรดีเซลได้ได้อย่างถูกต้อง

4. เนื้อหาสาระการสอน/การเรียนรู้

4.1 ด้านความรู้

- กระบวนการสันดาปภายในของวัฏจักรดีเซล

4.2 ด้านทักษะหรือปฏิบัติ

- การคำนวณหาค่างานสุทธิ, ประสิทธิภาพทางความร้อน, ความดันยังผลเฉลี่ย

4.3 ด้านคุณธรรม/จริยธรรม/จรรยาบรรณ/บูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง

- ความมีวินัย : การแต่งกาย , การตรงต่อเวลา
- ความรับผิดชอบ : ทำงานเสร็จทันตามเวลาที่ กำหนด
- ความสนใจใฝ่รู้ : มีความสนใจในการหาความรู้เพิ่มเติม , การกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้
- ความมีมนุษยสัมพันธ์ : ยอมรับความคิดเห็นผู้อื่น
- ความอดทน อดกลั้น : มีสติควบคุมอารมณ์ได้ดี
- ความซื่อสัตย์สุจริต : ไม่นำผลงานผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นของตน
- การประหยัด : ใช้วัสดุที่เหมาะสมกับงาน , ปิดไฟฟ้า ทุกครั้งที่เลิกใช้
- ความกตัญญูกตเวที : อาสาช่วยเหลือและถือของช่วยครู –อาจารย์

5. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนการสอนหรือกิจกรรมครู	ขั้นตอนการเรียนรู้หรือกิจกรรมของผู้เรียน
<p>ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (10 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูทบทวนวัฏจักรอัตราโต <p>ขั้นการสอน (60 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูวาดแผนภาพและทบทวนสมการของวัฏจักรดีเซล 2. ครูอธิบายความหมายกระบวนการขยายตัวแบบอะเดียมาติกตามกฎ ของวัฏจักรดีเซล 3. ครูอธิบายความหมายกระบวนการปล่อยหรือคายความร้อนออกในช่วงปริมาตรคงที่ของวัฏจักรดีเซล 4. ครูสาธิตตัวอย่างของวัฏจักรดีเซลจำนวน 1 ข้อ 5. ครูเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย <p>ขั้นพยายาม(80 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติวาดแผนภาพและเขียนสมการของวัฏจักรดีเซล 2. ครูให้ทำแบบฝึกหัดที่ 6.2 จำนวน 1 ข้อ <p>ขั้นสรุป (30 นาที)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูให้ส่งฝึกหัด 2. ครูเฉลยแบบฝึกหัด 3. ครูสรุปเนื้อหาเพิ่มเติม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนทั้งชั้น แสดงความคิดเห็นตามหัวข้อที่ครูซักถาม <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนตั้งใจฟังการบรรยายและจดบันทึกเนื้อหาจากคำบรรยายได้สมบูรณ์ 2. ผู้เรียนตั้งใจฟังการบรรยายและจดบันทึกเนื้อหาจากคำบรรยายได้สมบูรณ์ 3. ผู้เรียนตั้งใจฟังการบรรยายและจดบันทึกเนื้อหาจากคำบรรยายได้สมบูรณ์ 4. ผู้เรียนตั้งใจฟังการบรรยายและจดบันทึก 5. ผู้เรียนซักถามข้อสงสัย <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติวาดแผนภาพและเขียนสมการของวัฏจักรดีเซล 2. ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดที่ 6.2 จำนวน 1 ข้อ <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนนำแบบฝึกหัดมาส่ง 2. ผู้เรียนทราบเฉลย 3. ผู้เรียนทั้งหมดตั้งใจฟัง

6. สื่อการเรียนการสอน/การเรียนรู้

6.1 สื่อสิ่งพิมพ์

- หนังสืองานสัปดาห์ภายใน
- เอกสารประกอบการสอน

6.2 สื่อโสตทัศน

-

6.3 สื่อของจริง

-

7. แหล่งการเรียนการสอน/การเรียนรู้

7.1 ภายในสถานศึกษา

- ติวเตอร์บริการ
- ห้องสมุดชมรมวิชาชีพช่างยนต์
- ห้อง Internet ช่างยนต์

7.2 ภายนอกสถานศึกษา

- ห้องสมุดมหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
- ร้าน Internet

8. งานที่มอบหมาย

8.1 ก่อนเรียน

-

8.2 ขณะเรียน

- ให้ผู้เรียนจดคำอธิบาย ประกอบการบรรยายของครู
- ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบ

8.3 หลังเรียน

- ให้ผู้เรียนเฉลยแบบทดสอบ
- ให้ผู้เรียนไปศึกษา เรื่องวัฏจักรดีเซลมาล่วงหน้า

9. ผลงาน/ชิ้นงาน ที่เกิดจากการเรียนรู้ของผู้เรียน

-

10. เอกสารอ้างอิง

ชนะชัย กสิภาร. เครื่องยนต์สันดาปภายใน. พิมพ์ครั้งที่8, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์
มนตรี พิรุณเกษตร.เทอร์โมไดนามิกส์.พิมพ์ครั้งที่2, กรุงเทพฯ:วิทย์พัฒนา
รุ่งสุรีย์ ใจเขื่อนแก้ว.เครื่องยนต์สันดาปภายในและภายนอก. พิมพ์ครั้งที่7, กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น
วินิจ นีวาสะบุตร.การวิเคราะห์การสันดาป. พิมพ์ครั้งที่7, กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์เจริญธรรม,2527
ศรีณรงค์ คู่ทองคำ. ค่าคงที่สากลของก๊าซ.พิมพ์ครั้งที่5, กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์พี.เอ็ด,2524

11. การบูรณาการ/ความสัมพันธ์กับรายวิชาอื่น

วิชา เทอร์โมไดนามิกส์

12. หลักการประเมินผลการเรียน

12.1 ก่อนเรียน

- สังเกตจากคำถาม ของผู้เรียน

12.2 ขณะเรียน

- สังเกตจากคำถาม ของผู้เรียน

12.3 หลังเรียน

- แบบทดสอบ

13. รายละเอียดการประเมินผลการเรียน

13.1 คะแนนระหว่างภาคเรียน ร้อยละ 80 ได้จาก

- แบบทดสอบหลังเรียน ร้อยละ 20
- ใบงาน ร้อยละ 20
- การปฏิบัติงานกลุ่ม ร้อยละ 30
- แบบฝึกหัด ร้อยละ 10

13.2 คะแนนคุณธรรมและ จริยธรรม ร้อยละ 20 ได้จาก

- ความตรงต่อเวลา ร้อยละ 5
- ความมีระเบียบ วินัย ร้อยละ 5
- ความรับผิดชอบ ร้อยละ 5
- ความซื่อสัตย์ ร้อยละ 5

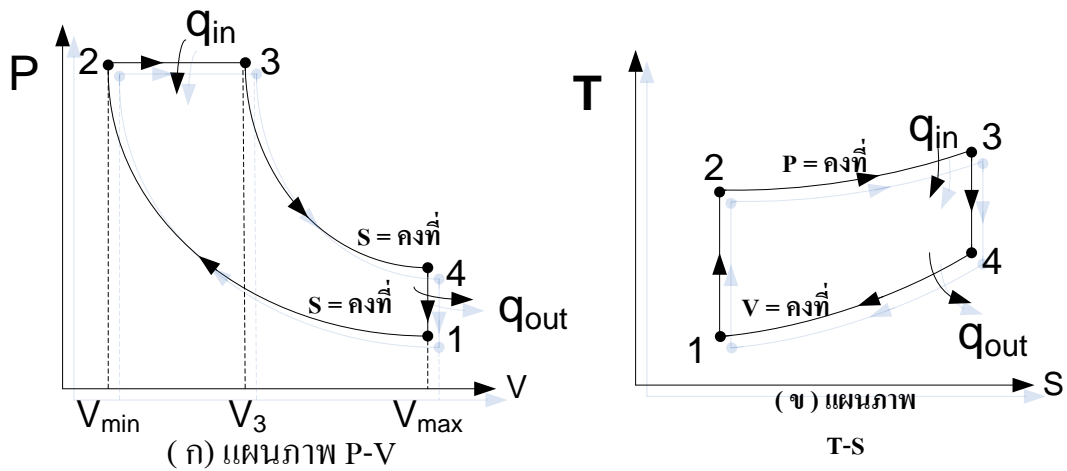
การประเมินผล นำคะแนนที่ได้จากการวัดผลมาประเมิน โดยยึดหลักเกณฑ์การประเมินผลของวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม ซึ่งกำหนดดังนี้

อัตราคะแนน	ระดับคะแนน
80 – 100	4.0
75 – 79	3.5
70 – 74	3.0
65 – 69	2.5
60 – 64	2.0
55 – 59	1.5
50 – 54	1.0
0 – 49	0

	แผนการสอน	หน่วยที่ 6	หน้าที่ 1
	วิชา งานเครื่องยนต์สันดาปภายใน	สอนครั้งที่ 13	
	ชื่อหน่วยวัฏจักรดีเซล	จำนวน 3 ชั่วโมง	

วัฏจักรดีเซล (Diesel cycle)

วัฏจักรนี้ตั้งเพื่อชื่อตามนักประดิษฐ์ ชื่อ Rudolph Diesel (ค.ศ. 1858 – 1913) ซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิบัตรไว้ในเยอรมัน เราได้ประดิษฐ์ระบบการทำงานของเครื่องยนต์แบบใช้หัวฉีดสำหรับฉีดน้ำเชื้อเพลิง โดยครั้งแรกใช้ถ่านหินเผาไหม้ภายในกระบอกสูบ แต่ในที่สุดได้เกี่ยวมาใช้เชื้อเพลิงเหลว ซึ่งเรียกกันทั่วไปว่า เครื่องยนต์ดีเซล วัฏจักรนี้ดำเนินไปดังนี้

- กระบวนการ 1 – 2**   จัดเตรียมอะเดียบาตริก ตามกฎ $PV^k = C$
 ความดันเนื่องจาก P_1 ไปเป็น P_2
 อุณหภูมิเริ่มจาก T_1 ไปเป็น T_2
 ปริมาตรลดลงจาก V_1 มาเป็น
 เอนโทรปีเพิ่มขึ้นจาก $S_1 = S_2$
- กระบวนการ 2 – 3**   รับความร้อนโดยความดันคงที่
 ความดันคงที่เท่าเดิมที่ $P_2 = P_3$
 อุณหภูมิเพิ่มขึ้นจาก T_2 ไปเป็น T_3
 ปริมาตรเพิ่มขึ้นจาก V_2 ไปเป็น V_3
 เอนโทรปีเพิ่มขึ้นจาก $S_2 = S_3$

	แผนการสอน	หน่วยที่ 6	หน้าที่ 2
	วิชา งานเครื่องยนต์สันดาปภายใน	สอนครั้งที่ 13	
	ชื่อหน่วยวัฏจักรดีเซล	จำนวน 3 ชั่วโมง	
<p>กระบวนการ 3-4</p> <p>ขยายตัวแบบจะเดียมาติดคามกฎ $PV^k = C$</p> <p>ความดันลดลงจาก P_3 มาเป็น P_4</p> <p>อุณหภูมิลดลงจาก T_3 มาเป็น T_4</p> <p>ปริมาตรเพิ่มขึ้นจาก V_3 ไปเป็น V_4</p> <p>เอนโทรปีคงที่เท่าเดิม $S_3 = S_4$</p> <p>กระบวนการ 4-1</p> <p>เป็นการปล่อยหรือคายความร้อนออกในช่วงปริมาตรคงที่</p> <p>ปริมาตรคงที่เท่าเดิมที่ $V_4 = V_1$</p> <p>ความดันลดลงจาก P_4 มาเป็น P_1</p> <p>อุณหภูมิลดจาก T_4 มาเป็น T_1</p> <p>เอนโทรปีลดลงจาก S_4 มาเป็น S_1</p>	<p>กระบวนการจัดครบรอบวัฏจักรซึ่งกายกลับมาอยู่ในสภาวะเดิมจากรูป ถ้าไม่จัดการขยายตัวแก่สภาวะ 4 โดยปล่อยให้การขยายตัวอย่างสมบูรณ์ถึงสภาวะ 5 แล้วการจะกลับมาที่สภาวะ 1 ได้ก็ต่อเมื่อระบายความร้อนออกไป ณ ความดันคงที่จาก 5 มา 1 กระบวนการนี้แสดงไว้ในรูปด้วยเส้นประ จากจุด 1 2 3 5 คือวัฏจักรความดันคงที่และเมื่อตัดส่วน 1 4 5 ออกเสียจะได้เป็นวัฏจักรดีเซล</p> <p>เมื่อจำเอาวัฏจักร 1 2 3 4 มาวิเคราะห์โดยสมมติว่า P_1, V_1 และ T_1 เป็นตัวที่ทราบค่าแล้ว จะได้ดังนี้</p> <p>สภาวะ 1 จุดนี้ทราบว่า P_1, V_1 และ T_1 แล้ว</p> <p>สภาวะ 2 สมมติว่าทราบอัตราส่วนปริมาตร $\frac{V_1}{V_2}$</p> <p>หา T_2</p> $\frac{T_1}{T_2} = \left(\frac{V_2}{V_1}\right)^{k-1}$ $T_2 = T_1 \left(\frac{V_1}{V_2}\right)^{k-1} = T_1 r_v^{k-1} \dots\dots\dots 1$		

	แผนการสอน	หน่วยที่ 6	หน้าที่ 3
	วิชา งานเครื่องยนต์สันดาปภายใน	สอนครั้งที่ 13	
	ชื่อหน่วยวิฤจักรดีเซล	จำนวน 3 ชั่วโมง	

เมื่อ $r_v = \frac{V_1}{V_2}$ อัตราส่วนปริมาตร

$$P_2 = P_1 \left(\frac{V_1}{V_2} \right)^k \dots\dots\dots 2$$

สภาวะ 3 เมื่อ $P_3 = P_2$ เพราะว่าการความดันคงที่เท่าเดิม

หา T_3

$$\frac{V_3}{T_3} = \frac{V_2}{T_2}$$

$$T_3 = T_2 \frac{V_3}{V_2} = \frac{V_3}{V_2} T_1 r_v^{k-1}$$

$$T_3 = r_c T_1 r_v^{k-1} \dots\dots\dots 3$$

เมื่อให้ $r_c = \frac{V_3}{V_2}$ ซึ่งเป็น Cut-off ratio

สภาวะ 4

$$\frac{T_4}{T_3} = \left(\frac{V_3}{V_4} \right)^{k-1}$$

แต่ $\frac{V_3}{V_4} = \frac{V_3^{T_4}}{V_1}$ เพราะว่า $V_4 = V_1$ จะได้ว่า

$$\frac{V_3}{V_1} = \frac{V_3}{V_2} \frac{V_2}{V_1} = \frac{rc}{r_{v-1}}$$

ดังนั้น $T_4 V_4^k = T_3 \left(\frac{rc}{r_v} \right)^k = T_1 r_c r_v^{k-1} \frac{rc^{k-1}}{r_v^{k-1}}$

จาก $P_4 V_4^k = P_3 V_3^k$

$$P_4 = P_3 \left(\frac{V_3}{V_4} \right)^k$$

$$P_4 = P_3 \left(\frac{rc}{r_v} \right)^k$$

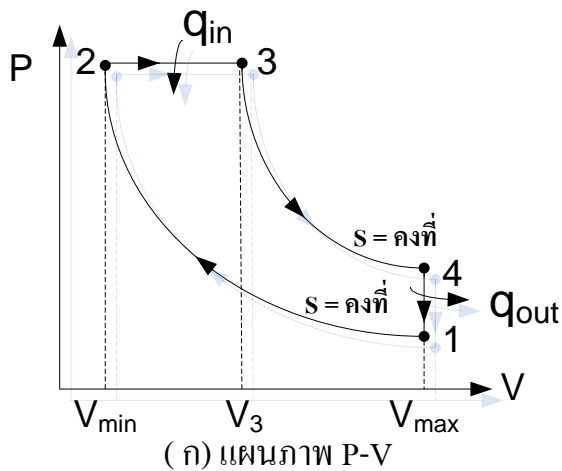
	แผนการสอน	หน่วยที่ 6	หน้าที่ 4
	วิชา งานเครื่องยนต์สันดาปภายใน	สอนครั้งที่ 13	
	ชื่อหน่วยวิจักรดีเซล	จำนวน 3 ชั่วโมง	
<p>งานที่ทำในหนึ่งรอบวิจักรคำนวณได้ดังนี้</p> <p>กระบวนการ 2-3 และ 3-4 เป็นการขยายตัว งานที่ได้เป็น + กระบวนการ 1-2 เป็นการอัดตัว งานที่เกิดขึ้น -</p> <p>งานสุทธิใน 1 วิจักร = ผลบวกของงานที่เกิดขึ้นระหว่างกระบวนการ</p> $W_{net} = \text{พื้นที่ใต้เส้น } 2-3 + \text{พื้นที่ใต้เส้น } 3-4 - \text{พื้นที่ใต้เส้น } 1-2$ $= P_2 (V_3 - V_2) + \frac{P_3 V_3 - P_4 V_4}{\gamma - 1} - \frac{P_2 V_2 - P_1 V_1}{\gamma - 1}$ $W_{net} = P_2 (V_3 - V_2) + \frac{(P_3 V_3 - P_4 V_4) - (P_2 V_2 - P_1 V_1)}{r^\gamma - 1}$ $= m R (T_3 - T_2) + \frac{mR}{r^\gamma - 1} [(T_3 - T_4) - (T_2 - T_1)]$ $W_{net} = m R (T_3 - T_2) + \frac{(T_3 - T_4) - (T_2 - T_1)}{r^\gamma - 1}$ <p>หรือจะหางานได้จาก</p> <p>งานที่ทำ = ความร้อนที่ได้รับ - ความร้อนภายนอก</p> <p>ความร้อนที่ได้รับเกิดในกระบวนการ 2-3</p> $q_{in} = C_p (T_3 - T_2)$ <p>ดังนั้น</p> $W_{net} = m C_p (T_3 - T_2) - m C_v (T_4 - T_1) \quad \text{----- 3}$ <p>หรือจะหางานได้อีกวิธีหนึ่ง คือ</p> <p>ประสิทธิภาพเชิงความร้อน $\eta_{th} = \frac{W_{net}}{q_{in}}$</p> $W_{net} = \text{ความร้อนที่ได้รับ} \times \eta_{th}$ $W_{net} = m C_p (T_3 - T_2) \times \eta_{th} \quad \text{----- 4}$			

	แผนการสอน	หน่วยที่ 6	หน้าที่ 5
	วิชา งานเครื่องยนต์สันดาปภายใน	สอนครั้งที่ 13	
	ชื่อหน่วยวิฤจักรดีเซล	จำนวน 3 ชั่วโมง	
<p>การหาประสิทธิภาพเชิงความร้อน</p> $\eta_{th} = 1 - \frac{\text{ความร้อนที่ ระบายออก}}{\text{ความร้อนที่ ำได้รับ}}$ $= 1 - \frac{mC_v (T_4 - T_1)}{mC_p (T_3 - T_2)}$ $\eta_{th} = 1 - \frac{(T_4 - T_1)}{r^\gamma (T_3 - T_2)} \quad \text{----- 5}$ <p>ซึ่งเป็นค่าประสิทธิภาพเชิงความร้อนในเทอมอุณหภูมิ แทนค่าอุณหภูมิเหล่านี้ในเทอมของอุณหภูมิ ลงในสมการ 5 จะได้</p> $\eta_{th} = 1 - \frac{\beta^{r\gamma} \cdot T_1 - T_1}{r^\gamma (\beta T_1 r_v^{r\gamma-1} - T_1 r_v^{r\gamma-1})}$ $= 1 - \frac{T_1 (\beta^{r\gamma} - 1)}{r^\gamma T_1 r_v^{r\gamma-1} (\beta - 1)}$ $\eta_{th} = 1 - \frac{\beta^{\gamma-1}}{r^\gamma r_v^{r\gamma-1} (\beta - 1)} \quad \text{----- 6}$ <p>สำหรับช่วง Constant pressure process 2 – 3</p> $q_{in} = h_3 - h_2$ <p>สำหรับในช่วง Constraint Volume procure 4 – 1</p> $q_{out} = U_4 - U_1$			

	แผนการสอน	หน่วยที่ 6	หน้าที่ 6
	วิชา งานเครื่องยนต์สันดาปภายใน	สอนครั้งที่ 13	
	ชื่อหน่วยปฏิบัติการพิเศษ	จำนวน 3 ชั่วโมง	

ตัวอย่างที่ 6.2 เครื่องยนต์ดีเซลมาตรฐานอากาศมีอัตราส่วนการอัดเท่ากับ 18 : 1 และอัตราส่วนคัตออฟ 2:1 กำหนดให้ที่จุดเริ่มต้นจังหวะอัดอากาศมีอุณหภูมิ 26.8 °C และความดันเท่ากับ 93 kpa

- ก. อุณหภูมิสูงสุด
- ข. ความร้อนป้อนเข้า

$$r_v = 18, r_c = 2, T_1 = 26.8 + 273.2 = 300 \text{ K}, P_1 = 93 \text{ kpa}$$

กระบวนการ (1-2) เป็นกระบวนการอัดตัวแบบไอเซนทรอปิก

$$\begin{aligned}
 T_2 &= T_1 \frac{V_1^{k-1}}{V_2} = T_1 (r_v)^{k-1} \\
 &= 293.2 \text{ K} (20)^{0.4} \\
 &= 971.7 \text{ K} - 273 \\
 &= 698.5 \text{ } ^\circ\text{C}
 \end{aligned}$$

ตอบ

$$\begin{aligned}
 \frac{P_2}{P_1} &= r_v^k \\
 P_2 &= P_1 (r_v)^k \\
 &= 93 \text{ kpa} (18)^{1.4} \\
 &= 5319.42 \text{ kpa หรือ } 5.319 \text{ Mpa}
 \end{aligned}$$

	แผนการสอน	หน่วยที่ 6	หน้าที่ 7
	วิชา งานเครื่องยนต์สันดาปภายใน	สอนครั้งที่ 13	
	ชื่อหน่วยปฏิบัติการพิเศษ	จำนวน 3 ชั่วโมง	
<p>กระบวนการ (2-3) เป็นกระบวนการรับความร้อนภายใต้ความดันคงที่</p> $\frac{P_2V_2}{T_2} = \frac{P_3V_3}{T_3}$ $\frac{V_2}{T_2} = \frac{V_3}{T_3}$ $T_3 = \frac{V_3T_2}{V_2}$ $= 2 (953.2 \text{ K})$ $= 1906.4 \text{ K} - 273.2$ $= 1633.2 \text{ } ^\circ\text{C}$ $q_{in} = C_p (T_3 - T_2)$ $= 1.0035 \text{ kJ/kg.K} (1633.2 - 953.3) \text{ K}$ $= 682.279 \text{ kJ/kg} \quad \text{ตอบ}$ <p>กระบวนการ (3-4) เป็นกระบวนการขยายตัวแบบไอเซนทรอปิก</p> $T_4 = T_3 \left(\frac{rc^{k-1}}{rv} \right)$ $= 1906.4 \text{ K} \left(\frac{2^{0.4}}{18} \right)$ $= 791.6 \text{ K} - 273$ $= 518.42 \text{ } ^\circ\text{C} \quad \text{ตอบ}$ <p>กระบวนการ (4-1) เป็นกระบวนการถ่ายความร้อนที่ภายใต้ปริมาตรคงที่</p> $q_{out} = C_v (T_4 - T_1)$ $= 0.7165 \text{ kJ/kg.K} (791.6 - 300) \text{ K}$ $= 352.22 \text{ kJ/kg} \quad \text{ตอบ}$ <p>งานสุทธิของวัฏจักร</p> $W_{net} = q_{in} - q_{out}$ $= 682.27 - 352.22 \text{ kJ/kg}$ $= 330.05 \text{ kJ/kg} \quad \text{ตอบ}$			

	แผนการสอน	หน่วยที่ 6	หน้าที่ 8
	วิชา งานเครื่องยนต์สันดาปภายใน	สอนครั้งที่ 13	
	ชื่อหน่วยปฏิบัติการพิเศษ	จำนวน 3 ชั่วโมง	
ประสิทธิภาพทางความร้อนของวัฏจักร			
	$\eta_{th, Otto} = \frac{W_{net}}{Q_{in}}$ $= \frac{330.05 \text{ kJ/kg}}{682.27 \text{ kJ/kg}}$ $= 0.483 \text{ (48.3 \%)} \quad \text{ตอบ}$		
ความดันขั้วผลเฉลี่ยของวัฏจักร			
	$V_1 = \frac{RT_1}{P_1}$ $= \frac{(0.287 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}\cdot\text{K}})(300 \text{ K})}{93 \text{ kPa}} = 0.925 \text{ m}^3/\text{kg} \quad \text{ตอบ}$		
	$V_2 = \frac{V_1}{r_v}$ $= \frac{0.925 \text{ m}^3/\text{kg}}{18} = 0.051 \text{ m}^3/\text{kg} \quad \text{ตอบ}$		
	$mep = \frac{W_{net}}{V_1 - V_2}$ $= \frac{330.05 \text{ kJ/kg}}{0.925 - 0.051 \text{ m}^3/\text{kg}}$ $= 377.63 \text{ kPa} \quad \text{ตอบ}$		

	แผนการสอน	หน่วยที่ 6	หน้าที่ 9
	วิชา งานเครื่องยนต์สันดาปภายใน	สอนครั้งที่ 13	
	ชื่อหน่วยวิชจักรดีเซล	จำนวน 3 ชั่วโมง	
แบบฝึกหัด			
<p>วิชจักรดีเซลมาตรฐานอากาศ มีอัตราส่วนการอัดเท่า 20:1 อุณหภูมิสูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 1500 °C กับ 20 °C และ ความดันสูงสุดของวิชจักรเท่ากับ 50 bar</p> <p>ก. ความร้อนที่ป้อนเข้าของวิชจักร</p> <p>ข. ความร้อนที่คายออกของวิชจักร</p> <p>ค. ประสิทธิภาพทางความร้อนของวิชจักร</p> <p>ง. ความดันยังผลเฉลี่ยของวิชจักร</p>			

	แผนการสอน	หน่วยที่ 6	หน้าที่ 10
	วิชา งานเครื่องยนต์สันดาปภายใน	สอนครั้งที่ 12	
	ชื่อหน่วยวัฏจักรดีเซล	จำนวน 3 ชั่วโมง	

เฉลยแบบฝึกหัด

วัฏจักรดีเซลมาตรฐานอากาศ มีอัตราส่วนการอัดเท่า 20:1 อุณหภูมิสูงสุดและต่ำสุดเท่ากับ 1500 °C กับ 20 °C และ ความดันสูงสุดของวัฏจักรเท่ากับ 50 bar

ก. ความร้อนที่ป้อนเข้าของวัฏจักร

ข. ความร้อนที่คายออกของวัฏจักร

ค. ประสิทธิภาพทางความร้อนของวัฏจักร

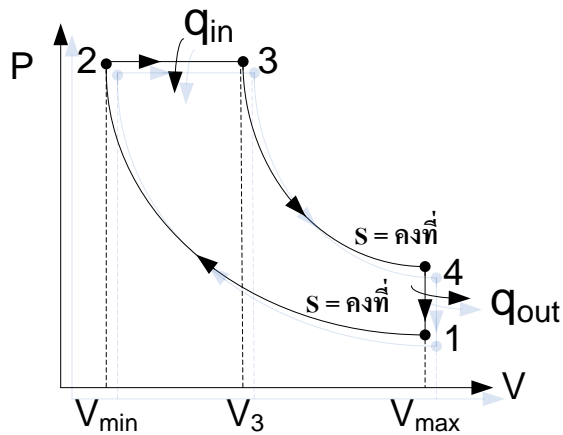
ง. ความดันยังผลเฉลี่ยของวัฏจักร

ก) ความร้อนที่ป้อนเข้าของวัฏจักร

$$C_p = 1.0035 \text{ kJ/kg.K} , C_v = 0.7165 \text{ kJ/kg.K}$$

$$R = 0.285 \text{ kJ/kg.K และ } K = 1.4$$

โดยที่ $P_2 = P_3 = 50 \text{ bar}$, $T_1 = 20 + 273.2 = 293.2 \text{ K}$, $T_3 = 1500 + 273.2 = 1773.2 \text{ K}$, $r_v = 20$

(ก) แผนภาพ P-V

กระบวนการ (1-2) เป็นกระบวนการอัดตัวแบบไอเซนทรอปิก

$$\begin{aligned}
 T_2 &= T_1 \frac{V_1^{k-1}}{V_2} = T_1 (rv)^{k-1} \\
 &= 293.2 \text{ K } (20)^{0.4} \\
 &= 971.7 \text{ K} - 273 \\
 &= 698.5 \text{ } ^\circ\text{C}
 \end{aligned}$$

ตอบ

	แผนการสอน	หน่วยที่ 6	หน้าที่ 11
	วิชา งานเครื่องยนต์สันดาปภายใน	สอนครั้งที่ 13	
	ชื่อหน่วยปฏิบัติการพิเศษ	จำนวน 3 ชั่วโมง	
<p>กระบวนการ (2-3) เป็นกระบวนการรับความร้อนภายใต้ความดันคงที่</p> $ \begin{aligned} q_{in} &= C_p (T_3 - T_2) \\ &= 1.0035 \text{ kJ/kg.K } (1773.2 - 971.7) \text{ K} \\ &= 804.21 \text{ kJ/kg} \quad \text{ตอบ} \end{aligned} $			
<p>กระบวนการ (3-4) เป็นกระบวนการขยายตัวแบบไอเซนทรอปิก</p> $ \begin{aligned} r_c &= \frac{V_3}{V_2} = \frac{T_3}{T_2} \\ &= \frac{1773.2 \text{ K}}{971.7 \text{ K}} \\ &= 1.82 \\ T_4 &= T_3 \left(\frac{r_c^{k-1}}{r_v} \right) \\ &= 1773.2 \text{ K} \left(\frac{1.82^{0.4}}{20} \right) \\ &= 679.7 \text{ K} - 273 \\ &= 406.5 \text{ } ^\circ\text{C} \quad \text{ตอบ} \end{aligned} $			
<p>กระบวนการ (4-1) เป็นกระบวนการถ่ายความร้อนทิ้งภายใต้ปริมาตรคงที่</p> $ \begin{aligned} q_{out} &= C_v (T_4 - T_1) \\ &= 0.7165 \text{ kJ/kg.K } (679.7 - 293.2) \text{ K} \\ &= 276.9 \text{ kJ/kg} \quad \text{ตอบ} \end{aligned} $			
<p>งานสุทธิของวัฏจักร</p> $ \begin{aligned} W_{net} &= q_{in} - q_{out} \\ &= 804.21 - 276.98 \text{ kJ/kg} \\ &= 527.23 \text{ kJ/kg} \quad \text{ตอบ} \end{aligned} $			
<p>ประสิทธิภาพทางความร้อนของวัฏจักร</p> $ \begin{aligned} \eta_{th, Otto} &= \frac{W_{net}}{q_{in}} \\ &= \frac{527.23 \text{ kJ/kg}}{804.21 \text{ kJ/kg}} \\ &= 0.655 \text{ (65.55 \%)} \quad \text{ตอบ} \end{aligned} $			

	แผนการสอน	หน่วยที่ 6	หน้าที่ 12
	วิชา งานเครื่องยนต์สันดาปภายใน	สอนครั้งที่ 13	
	ชื่อหน่วยปฏิบัติการพิเศษ	จำนวน 3 ชั่วโมง	
<p>ความดันยังผลเฉลี่ยของวัฏจักร</p> $\frac{P_2}{P_1} = r_v^k$ $P_1 = \frac{P_2}{r_v^{1.4}}$ $= \frac{50}{20^{1.4}}$ $= 0.754 \text{ bar}$ $V_1 = \frac{RT_1}{P_1}$ $= \frac{(0.287 \frac{\text{kJ}}{\text{kg}\cdot\text{K}}) (293.2 \text{ K})}{50 \times 10^2 \text{ kPa}} = 1.116 \text{ m}^3/\text{kg} \text{ ตอบ}$ $V_2 = \frac{V_1}{r_v}$ $= \frac{1.116 \text{ m}^3/\text{kg}}{20} = 0.055 \text{ m}^3/\text{kg} \text{ ตอบ}$ $\text{mep} = \frac{W_{\text{net}}}{V_1 - V_2}$ $= \frac{527.23 \text{ kJ/kg}}{1.116 - 0.055 \text{ m}^3/\text{kg}}$ $= 504.52 \text{ kPa} \quad \text{ตอบ}$			

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นสมรรถนะอาชีพและบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง/
ผล 5 มิติ / นโยบาย 3 D และ 11 ดี 11 เก่ง

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
ด้านการเตรียมการสอน					
1. จัดหน่วยการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้					
2. กำหนดเกณฑ์การประเมินครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านจิตพิสัย					
3. เตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ สื่อ นวัตกรรม กิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนเข้าสอน					
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
4. มีวิธีการนำเข้าสู่บทเรียนที่น่าสนใจ					
5. มีกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ความเข้าใจ					
6. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าเพื่อหาคำตอบด้วยตนเอง					
7. นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
8. จัดกิจกรรมที่เน้นกระบวนการคิด (คิววิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์)					
9. กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี					
10. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงโดยนำภูมิปัญญา/บูรณาการเข้ามามีส่วนร่วม					
11. จัดกิจกรรมโดยสอดคล้องคุณธรรม จริยธรรม					
12. มีการเสริมแรงเมื่อนักเรียนปฏิบัติ หรือตอบถูกต้อง					
13. มอบหมายงานให้เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียน					
14. เอาใจใส่ดูแลผู้เรียน อย่างทั่วถึง					
15. ใช้เวลาสอนเหมาะสมกับเวลาที่กำหนด					
ด้านสื่อ นวัตกรรม แหล่งการเรียนรู้					
16. ใช้สื่อที่เหมาะสมกับกิจกรรมและศักยภาพของผู้เรียน					
17. ใช้สื่อ แหล่งการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เช่น บุคคล สถานที่ ของจริง เอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และอินเทอร์เน็ต เป็นต้น					
ด้านการวัดและประเมินผล					
18. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล					
19. ประเมินผลอย่างหลากหลายและครบทั้งด้านความรู้ ทักษะ และจิตพิสัย					
20. ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง หรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ในการประเมิน					
หมายเหตุ ระดับการปฏิบัติ 5= ปฏิบัติดีเยี่ยม 4= ปฏิบัติดี 3= ปฏิบัติพอใช้ 2 = ควรปรับปรุง 1 = ไม่มีการปฏิบัติ	รวม				
	ค่าเฉลี่ย				

บันทึกหลังสอนปัญหา และแนวทางแก้ปัญหา

ปัญหาที่พบ	แนวทางแก้ปัญหา
ด้านการเตรียมการสอน	....
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	....
ด้านสื่อ นวัตกรรม แหล่งการเรียนรู้	....
ด้านการวัดและประเมินผล	....
ด้านอื่นๆ (โปรดระบุเป็นข้อๆ)	....

ลงชื่อ .....ครูผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง .....

...../...../.....

